

Onderzoek Tandheelkundige Praktijkvoering 2023

Samenwerking met de mondhygiënist

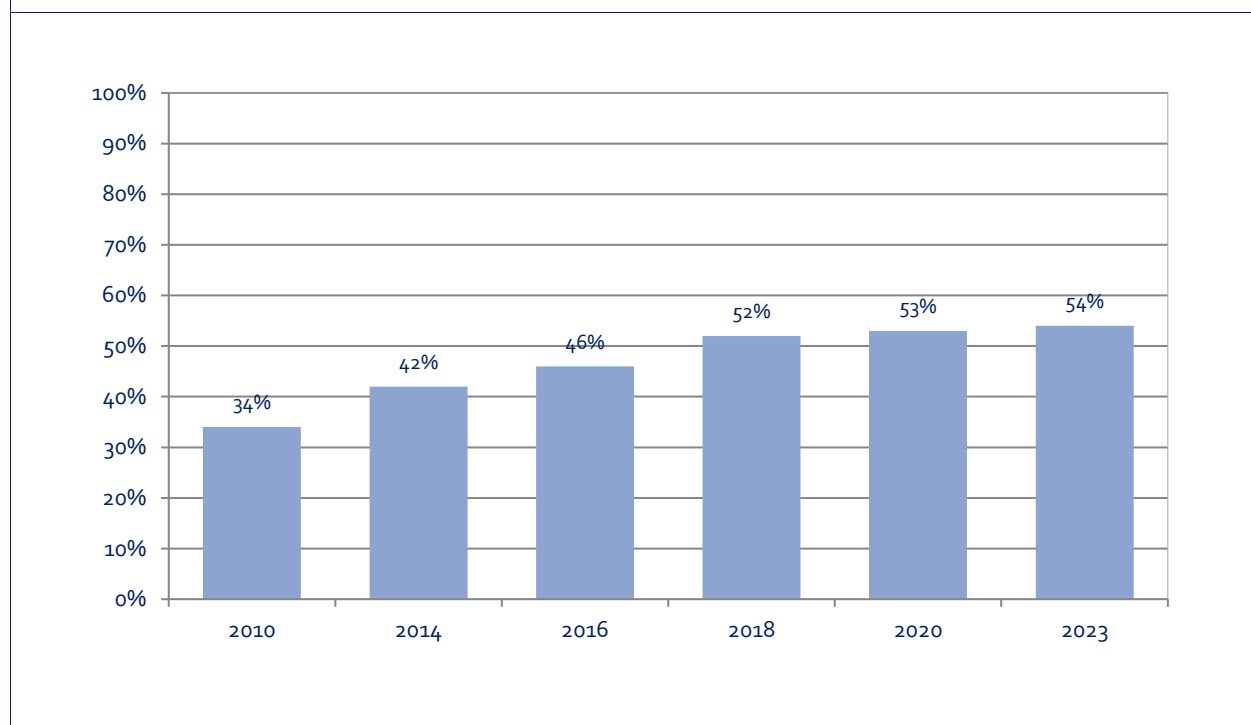
1 Inleiding

Najaar 2023 is via het Onderzoek Tandheelkundige Praktijkvoering (OTP) een steekproef van tandartsen bevroegd over hun werksituatie.¹ Daarbij is onder meer ingegaan op de samenwerking door praktijkhoudende tandartsen met mondhygiënisten. Concreet ging het om de vraag of zij patiënten verwezen naar deze zorgverlener binnen en/of buiten de eigen praktijk en om hoeveel patiënten het dan ging.

2 Mondhygiënist in de praktijk

In 2023 was bij 54% van de praktijkhoudende tandartsen één of meer mondhygiënisten in de praktijk werkzaam. Gemiddeld ging het om 2,0 mondhygiënisten, die (tezamen) per week gemiddeld 34,7 uren werkzaam waren. Figuur 1 laat zien dat het percentage praktijken waarin tenminste één mondhygiënist werkzaam is sinds 2010 gestaag is toegenomen van ongeveer een derde (34%) tot ruim de helft (54%).

Figuur 1 Werkzaam zijn van één of meer mondhygiënisten in de praktijken van tandarts-praktijkhouders in de periode 2010 tot en met 2023

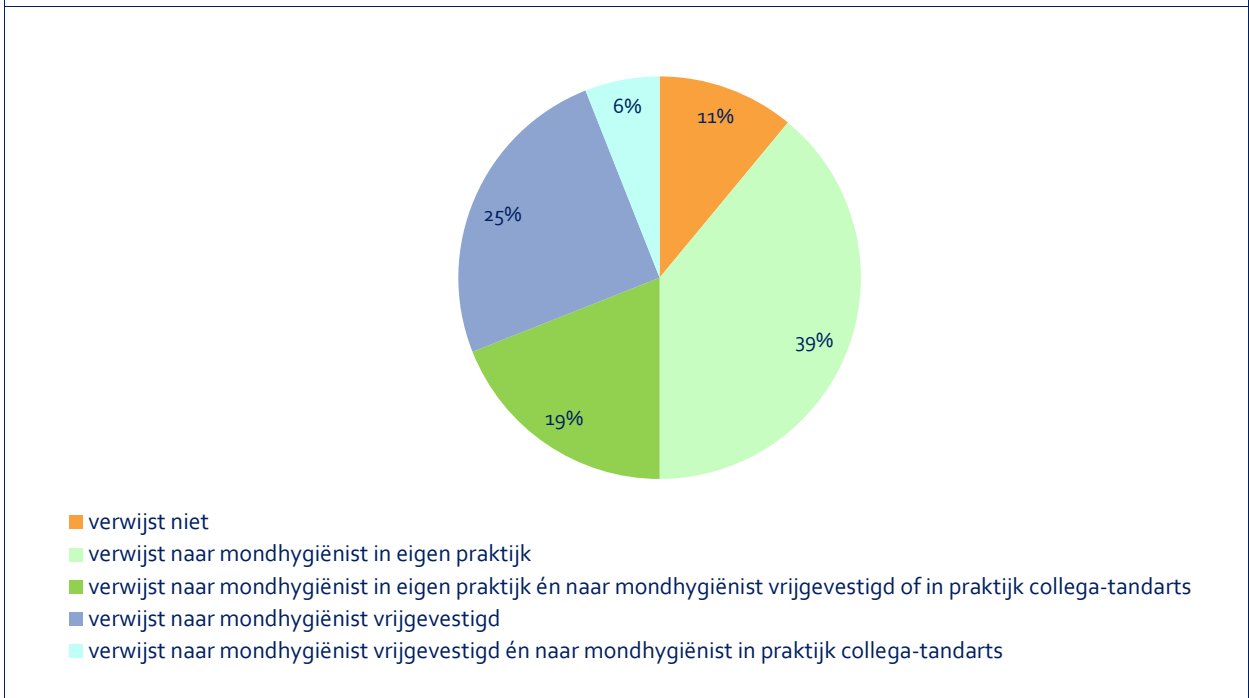

3 Verwijzing naar mondhygiënisten

Hoewel in bijna de helft (46%) van de tandartspraktijken geen mondhygiënist werkzaam was, verwezen in 2023 bijna negen van de tien (89%) praktijkhoudende tandartsen wel patiënten naar deze zorgverlener. Het ging daarbij dus niet alleen om verwijzing naar een mondhygiënist in de eigen praktijk, maar ook om verwijzing naar mondhygiënisten daarbuiten, bijvoorbeeld in de praktijk van een collega-tandarts of een vrijgevestigde mondhygiënist. Figuur 3 laat hiervan het overzicht zien. De meeste tandartsen (58%) verwezen naar een mondhygiënist in de eigen praktijk, al dan niet in combinatie met verwijzing naar een mondhygiënist van buiten de praktijk. Ruim drie van de tien (31%) verwezen uitsluitend naar één of meer mondhygiënisten van buiten de eigen praktijk.

¹ Zie het kader op pagina 3 voor meer informatie over de uitvoering van het onderzoek Tandheelkundige Praktijkvoering (OTP).

Figuur 3 Verwijzing door praktijkhoudende tandartsen naar mondhygiënist in 2023

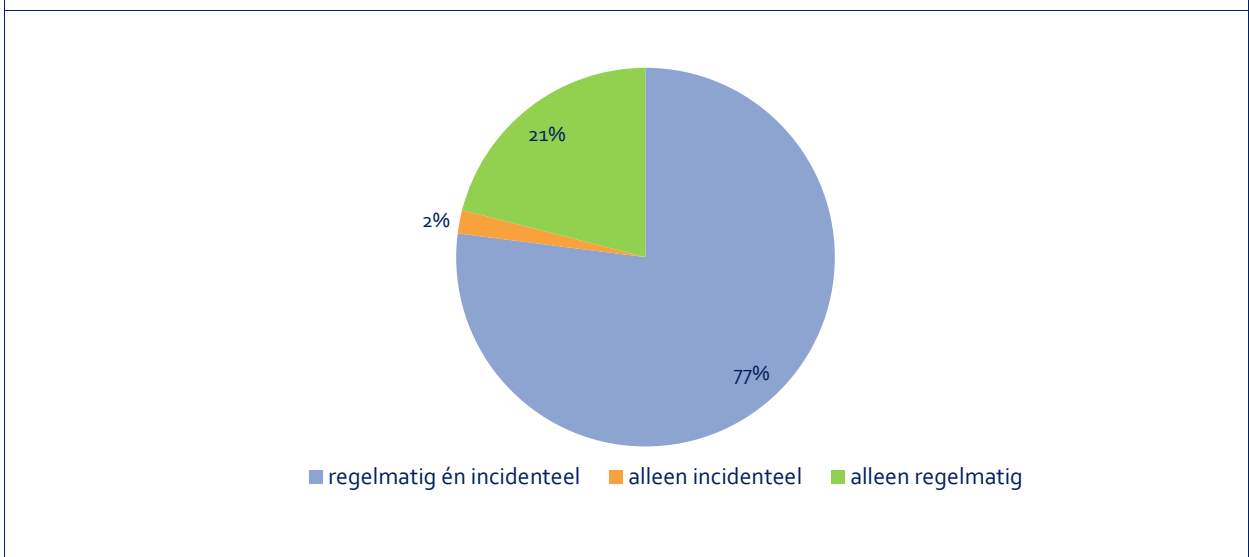

4 Aard van de verwijzing naar mondhygiënist

Bij de samenwerking van tandartsen met mondhygiënisten gaat het globaal genomen om 'doorlopende verwijzingen' dan wel om 'incidentele verwijzingen'. In het eerste geval wordt in samenspraak met de patiënt een deel van de zorg, bijvoorbeeld tandsteen verwijderen, met enige regelmaat door de mondhygiënist gedaan. In het tweede geval gaat de patiënt alleen naar de mondhygiënist vanwege een specifiek mondgezondheidsprobleem. Zoals figuur 4 laat zien, verwees in 2023 ruim driekwart (77%) van de verwijzende tandartsen zowel 'regelmatig' als 'incidenteel' patiënten naar de mondhygiënist. Verder verwees 21% uitsluitend regelmatig en deed 2% dat alleen incidenteel.

Bij praktijkhoudende tandartsen die in 2023 patiënten met regelmaat verwezen naar een mondhygiënist betrof dat voorts naar eigen zeggen wekelijks gemiddeld 23,8 patiënten die zij persoonlijk behandelden. Bij tandartsen die (ook) incidenteel verwezen, ging het om gemiddeld 6,2 patiënten per week.

Figuur 4 Soort verwijzing door praktijkhoudende tandartsen naar mondhygiënist in 2023

Onderzoek Tandheelkundige Praktijkvoering 2023

Binnen het KNMT-project Peilstations wordt via het Onderzoek Tandheelkundige Praktijkvoering (OTP) sinds 1995 periodiek geïnventariseerd op welke wijzen tandartsen in Nederland hun beroep uitoefenen. Aanvankelijk lag de focus alleen op tandartsen met een eigen praktijk, maar vanaf 2014 zijn ook tandartsen zonder eigen praktijk in het OTP betrokken. Dit doet meer recht aan de toenemende differentiatie in praktijkvormen. Denk bijvoorbeeld aan de opkomst van zogenaamde tandheelkundige ketens, waarvan ook niet-tandartsen (mede)eigenaar kunnen zijn en waarbinnen dan niet-praktijkhoudende tandartsen werken.

Voor deelname aan de eenendertigste editie van het OTP is in het najaar van 2023 een steekproef van 1.479 tandartsen benaderd. Uiteindelijk hebben 457 van hen hieraan gevolg gegeven, door het beantwoorden van vragenlijst (op papier of elektronisch). De 'overall-respons' was daarmee 31%. De gepresenteerde gegevens betreffen de groep van 213 werkzame praktijkhoudende tandartsen.

In de onderzoeksgroep zijn de leden van de KNMT enigszins oververtegenwoordigd. De gevolgen van deze oververtegenwoordiging mogen worden ingeschat als klein, omdat de groep niet-leden op het gebied van enkele algemene praktijkkenmerken niet significant afwijkt van de groep leden. Voor het overige zijn de verschillen tussen de steekproef en de rest van de populatie niet noemenswaardig groot, waardoor de ondergroepsgroep mag worden beschouwd als een redelijk representatieve afspiegeling van de populatie tandartsen van 67 jaar en jonger met een bekend woon- en/of werkadres in Nederland. Wel zijn er aanwijzingen dat tandartsen met een solopraktijk wellicht oververtegenwoordigd zijn in het onderzoek.

Boer JCL den, Bruers JJM. Onderzoek Tandheelkundige Praktijkvoering: Praktijksituatie en werkdruk van praktijkhoudende tandartsen in 2023. Utrecht, KNMT, 2024.

© 2024 KNMT

Alle rechten voorbehouden. Alle auteursrechten ten aanzien van dit document berusten bij de KNMT.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de KNMT.

Hoewel aan de totstandkoming van dit document de uiterste zorg is besteed, kan de KNMT niet instaan voor eventuele (druk)fouten en onvolledigheden en aanvaardt de KNMT deswege geen aansprakelijkheid.